

Rola Pedagoga szkolnego:

Drogi uczniu, zwróć się do pedagoga szkolnego, gdy:

- Jesteś samotny, czujesz, że nikt Cię nie rozumie.
- Nie potrafisz porozumieć się z nauczycielem.
- Masz problemy rodzinne, znajdujesz się w trudnej sytuacji materialnej.
- Masz problem i nie wiesz jak go rozwiązać.
- Chcesz podzielić się swoją radością, sukcesem.
- Chciałbyś pomóc innym, ale nie wiesz w jaki sposób.
- Masz ciekawe pomysły, którymi chciałbyś się podzielić.
- Przyjdź także z każdą sprawą, z którą sam nie potrafisz sobie poradzić.

PAMIĘTAJ, ŻE NIE JESTEŚ ZE SWOIM PROBLEMEM SAM!

PRZYJDŹ! POSTARAM POMÓC CI

Drogi rodzicu, zwróć się do pedagoga szkolnego gdy:

- Niepokoi cię zachowanie dziecka.
- Chcesz porozmawiać o dziecku i Twoich z nim relacjach.
- Masz pytania dotyczące wyników w nauce twojego dziecka i jego funkcjonowania w szkole.
- Potrzebujesz wsparcia w procesie wychowania.
- Masz pytania i nie wiesz do kogo się z nimi zwrócić.
- Szukasz pomocy

DZIECKO Z TRUDNOŚCIAMI W NAUCE?

Przyczyny niepowodzeń szkolnych uczniów są złożone i wielorakie. Mogą tkwić np.: w postępowaniu samego ucznia jego motywach i przejawach jak również w niedociągnięciach w pracy dydaktyczno-wychowawczej. Przyczyny te mogą się także odnosić do czynników od ucznia niezależnych np.: zaniedbania środowiskowe, złe warunki bytowo-kulturowe w domu, długotrwała choroba, niekorzystna atmosfera panująca w rodzinie. Istotną przyczyną niepowodzeń szkolnych jest również nieharmonijny rozwój umysłowy dziecka, czyli rozwój jest prawidłowy lecz nie przebiega równomiernie we wszystkich funkcjach.

W przypadku stwierdzenia słabej sprawności umysłowej tworzy się wówczas przejaw rozbieżności między wymaganiami szkoły a wynikami nauczania uzyskiwanymi przez poszczególnych uczniów, należy skorzystać w tym przypadku z pomocy pedagoga lub psychologa w szkole, a przede wszystkim poddać dziecko badaniom psychopedagogicznym. Badania takie – diagnostyczne prowadzi się w poradni

psychologiczno-pedagogicznej, gdzie rodzice mogą się zgłaszać bez skierowania. Każde przedszkole i każda szkoła są związane z tego typu placówką. Badania są bezpłatne i odbywają się tylko za zgodą rodziców /prawnych opiekunów. Po badaniu rodzice mogą otrzymać pisemną opinię bądź informację albo instruktaż czy poradę.

Dokumentem, który pomoże dziecku w funkcjonowaniu szkolnym jest opinia poradni, zawiera ona opis słabych i mocnych stron funkcjonowania dziecka, a więc wskazuje jakie funkcje rozwijają się z opóźnieniem, co jest przyczyną trudności, a na jakich funkcjach można oprzeć się w pracy bieżącej i w terapii. Ponadto znajdują się tam wskazania i zalecenia jaką pomoc dziecko powinno otrzymać w szkole i w domu. Uczniom z trudnościami w nauce potrzebna jest pomoc nauczycieli uczących jak i codzienne wsparcie ze strony najbliższych. Jeśli problemy dziecka będą zauważone wcześniej i zaległości nie będą duże to pomoc będzie skuteczna. W celu przezwyciężenia trudności w szkołach prowadzone są dla uczniów potrzebujących zajęcia korekcyjno-kompensacyjne oraz dydaktyczno-wyrównawcze. Dziecko wówczas pracuje ze specjalistą, praca musi być dostosowana do jego możliwości i potrzeb.

Zbyt późno wykryte u ucznia zaburzenia rozwojowe oraz wszelkie zaniedbania mogą doprowadzić do nagromadzenia się braków w wiadomościach szkolnych oraz zaburzeń rozwoju osobowości (zachowania społeczne, fobia szkolna, itp.).

Często najtrudniejsze dla rodziców jest zaakceptowanie faktu, że dziecko ma trudności w nauce. Uczeń, który nie jest w stanie zaspokoić ambicji rodziców, znajduje się w wyjątkowo trudnej sytuacji. Bardzo często rodzice krytykują wtedy swoje dziecko porównują z innymi, a ono czuje wówczas, że zawiodło oczekiwania rodziców. Rodzice powinni wiedzieć, że podstawowym warunkiem skutecznej pomocy dziecku są komunikaty, że jest ono kochane i akceptowane pomimo jego trudności.

Jak pomagać dziecku, które ma trudności w nauce?

1. **Należy od początku przyzwyczaić dziecko do wykonywania zadań domowych** o tym samym czasie – Rodzic winien być konsekwentny w przestrzeganiu przyjętej zasady,
2. **Wykonywanie zadań powinno odbywać się stale w tym samym miejscu** (najlepiej, jeśli będzie to własny pokój i własne biurko), w ciszy, spokoju oraz odpowiednim oświetleniu.
3. **Przed przystąpieniem do odrabiania lekcji dziecko powinno przygotować sobie potrzebne przybory.**
4. **Ważne jest stopniowanie trudności** – najpierw należy wykonywać zadania trudniejsze, które wymagają więcej energii, a później przejść do zadań łatwiejszych.
5. **Podczas pracy nie należy rozpraszać uwagi dziecka**, nie odrywać od pracy, nie obciążać go innymi pracami, nie absorbować pobocznymi tematami.
6. **Istotne jest by stosować, gdy zachodzi konieczność, małe przerwy w nauce.**
7. **Po wykonaniu każdego zadania, wymagającego od dziecka wysiłku, należy je pochwalić, obdarzyć uwagą.**
8. **Pomoc rodziców musi być przemyślana**, nie może to być wyręczanie dzieci z ich obowiązków.
9. **Należy stworzyć w domu odpowiednią atmosferę poszanowania nauki** np.: gromadzenie odpowiedniej literatury, którą dziecko może wykorzystać do nauki, itp.

Kiedy dziecko nie powinno odrabiać lekcji?

1. Dziecko **nie powinno odrabiać lekcji bezpośrednio po zakończeniu zajęć w szkole**, ponieważ jest zmęczone i ma prawo do odpoczynku.
2. **Tuż po obfitym posiłku**, obiedzie, kolacji gdyż wówczas organizm jest nastawiony na trawienie.
3. **Późnym wieczorem**, po godzinie 20.

RODZICU! Co zrobić gdy masz problemy z Twoim kochanym nastolatkiem?

Po pierwsze nigdy się nie poddawaj. Jesteś rodzicem i masz prawo do błędów. Uwierz w siebie. Zanim mu coś powiesz pomyśl. Nie działaj pod wpływem emocji i powiedz mu co czujesz w związku z zaistniałą sytuacją. Czego od niego oczekujesz i jakie będą tego konsekwencje! Bądź konsekwentny, bo dzieci i młodzież tego potrzebują. Jeśli potrzebujesz pomocy zwróć się o nią do specjalisty – wszystko jest dla ludzi, wspólnie łatwiej rozwiązywać problemy.

Po drugie towarzysz mu w dojrzewaniu i wspólnie z nim dojrzewaj. Opowiadaj o swoich problemach i jak je rozwiązywałeś, kiedy ty byłeś nastolatkiem, to buduje relacje z twoim dzieckiem a tobie łatwiej będzie go zrozumieć i mu pomóc. Wspieraj go, rozmawiaj o jego problemach, znajdź dla niego czas na rozmowę. Poznaj jego kolegów i koleżanki. I kiedy ci mówi: „Ty nigdy nic nie rozumiesz” powiedz mu:” Może i nie rozumie, ale chciałbym zrozumieć i ci pomóc”. Nie krzycz, mów stanowczo, nie wyzywaj, unikaj zwrotów: Ty, to zawsze i Ty nigdy, bo to sprawi, że twój nastolatek zamknie się w sobie i wcale nie będzie pracował nad swoim zachowaniem. Lepiej powiedz mu: „Spróbuj inaczej, to dzisiejsze zachowanie nie podobało mi się oczekuję innego zachowania od ciebie, bo wierzę, że potrafisz dobrze się zachowywać, chociaż nie zawsze ci to wychodzi. Kocham cię, rozczarowało mnie to, co zrobiłeś.”

Po trzecie spędzaj z nim czas słynne pół godziny dla rodziny sprawdzi się i przyniesie owoce może nie od razu, ale warto czekać. Wspólny spacer, wycieczka, zakupy, wyjazd wzmacnia rodzinę i uczy codziennego życia, rozwiązywania problemów od swoich rodziców, rodziny. Rozwijaj u niego jego pasje i zainteresowania, pamiętaj nie twoje, bo wtedy będzie je wykonywał z chęcią a nie z przymusu. Wybaczajcie sobie, rozwiązujcie wspólnie problemy, okazujcie sobie uczucia. Zarówno chwalcie go, jak i kaźcie, kiedy zasłuży. Wsłuchujcie się w swoje dziecko, co do was mówi, co jest dla niego ważne i szukajcie kompromisu.

Po czwarte bądź dla niego wzorem i przykładem i pamiętaj, że twoje dziecko cię naśladowuje. Wymagaj od niego tego samego, czego wymagasz od siebie i innych. Dzieci i nastolatki uczą się od swoich rodziców, dorosłych zachowań w różnych sytuacjach i tak później reagują w życiu codziennym. Wyznaczaj jasne, czytelne granice jestem przeciwny paleniu, picciu, zażywaniu narkotyków, używaniu wulgaryzmów i oczekuję powrotów do domu na określoną godzinę. Nastolatki kochają łamać granice i wypróbowują swoich rodziców na ile mogą sobie pozwolić i co będzie jeśli to złamią? I tutaj jest drogi rodzicu, twoja rola powiedz swojemu dziecku: złamałeś zakaz, zasadę i czeka cię za to konsekwencja zakaz wychodzenia z domu, korzystania z komputera, telefonu na określony czas tygodnia, miesiąca, czy dłużej w zależności od

przewinienia. I nastolatek nauczy się może nie za pierwszym razem, ale może za kolejnym. Pamiętaj warto być konsekwentny, bo wtedy będzie szanował swoich rodziców i liczył się z ich zdaniem. Pamiętajcie wy najlepiej znacie swoje dziecko i jego reakcje na pewne wasze komunikaty i zachowania, wyciągajcie wnioski i stosujcie, to co wam się sprawdza z waszym nastolatkiem.

Po piąte uczcie ich wartości rodzinnych, religijnych, tradycji rodzinnych i regionalnych, bo to wzmacnia więzi rodzinne między rodzicami i dziećmi oraz dziadkami i zapobiega uzależnieniom wśród nastolatków. Na co dzień uczcie ich uczciwości, życzliwości, pracowitości, odpowiedzialności za siebie i innych, szacunku względem innych. Spędzajcie uroczystości rodzinne, święta, festyny, dożynki wspólnie z całą rodziną. Budujcie tradycje rodzinne i zwyczaje każdej rodziny indywidualnie. Wypracowujcie wspólnie zasady i obowiązujące normy rodzinne, co wolno a co nie. Pielęgnujcie więzi i dbajcie o dobre relacje w rodzinie a jeśli coś jest nie tak, to pokazujcie swoim dzieciom i nastolatkom, że przynajmniej staracie się to naprawić. Rodziny mające zasady, wartości rodzinne i religijne łatwiej poradzą sobie z problemami i ich nastolatki rzadziej sięgną po alkohol, papierosy czy narkotyki a nawet jeśli sięgną, to szybciej poradzą sobie z problemami.

Po szóste to wy rodzice napiszecie kolejne punkty ważne w wychowaniu swoich pociech. Powodzenia!

DROGI RODZICU. ROZWIĄZUJ PROBLEMY SZKOLNE WSPÓLNIE Z NAUCZYCIELEM

Jeśli widzisz, że dziecko ma kłopoty w szkole, powinieneś się tym zainteresować. Rodzice i nauczyciele wspólnie mogą zaradzić najgorszym problemom. Jeśli jesteś zaniepokojony, idź z tym do nauczyciela. Zadzwon i umów się na spotkanie, nie odkładaj tego na potem. Powiedz po prostu, że niepokoisz się o swoje dziecko i chcesz o tym porozmawiać.

- 1. NIE NASTAWIAJ SIĘ NA NAJGORSZE.** Problem zazwyczaj okazuje się mniej poważny, niż sobie to wyobrażałeś.
- 2. SPISZ WCZEŚNIEJ SWOJE OBAWY I WĄTPLIWOŚCI.** Pomoże to zdystansować się do problemu i zachować spokój podczas spotkania z nauczycielem.
- 3. POMYŚL NAD ROZWIĄZANIEM.** Twoje sugestie pokażą nauczycielowi, że nie przyszedłeś na spotkanie tylko po to, by krytykować szkołę.

Podczas spotkania zaś:

- 4. DAJ DO ZROZUMIENIA NAUCZYCIELOWI, ŻE CHCESZ WALCZYĆ Z PROBLEMEM, A NIE Z NIM SAMYM.** Powiedz, że zamierzasz z nim współpracować, byście razem znaleźli najlepsze wyjście z sytuacji.
- 5. WYSLUCHAJ OPINII NAUCZYCIELA.** Bądź otwarty, lecz nie przyjmuj pozycji obronnej.
- 6. POSZUKAJ PŁASZCZYZNY POROZUMIENIA.** Skup się na tym, w czym się zgadzacie, nie roztrząsaj punktów spornych.
- 7. WYPRACUJCIE STRATEGIĘ DZIAŁANIA.** Ustalcie, co ma zrobić nauczyciel, a co rodzic. Umówcie się na następne spotkanie, by sprawdzić, jak działa wasz plan.

8. WYMYŚLCIE SPOSÓB NA KONTROLOWANIE POSTĘPÓW DZIECKA. Możecie od razu przygotować jakieś proste testy sprawdzające.

ŻYJ ŻYCIEM SZKOŁY RAZEM Z DZIECKIEM

Wyniki wielu badań potwierdzają, że dziecko którego rodzice angażują się w jego naukę, lepiej radzi sobie w szkole. Ale jak to robić? Jak rodzice mogą pomagać dziecku, aby miało jak najlepsze osiągnięcia w nauce?

Upewnij się, czy twoje dziecko się wysypia. Umysł dziecka przyswaja i przetwarza w ciągu dnia niezliczoną masę ważnych informacji. dlatego w nocy po prostu musi odpocząć. Zdrowy i wystarczająco długi sen jest równie ważny dla rozwoju umysłowego dziecka, jak codzienna nauka.

Nie czekaj pod szkołą – zawsze wstąp do szkoły choćby na chwilę. Niech twoje dziecko wie, że to co się w niej dzieje, jest dla ciebie tak samo ważne, jak i dla niego. Poza tym, będziesz miał możliwość przekonania się na własne oczy, co tak naprawdę dzieje się w szkole – na lekcji, czy też na przerwie.

Jeśli coś cię niepokoi, nie wahaj się porozmawiać z nauczycielem. Pamiętaj, że tak naprawdę „ogładasz” szkołę oczami dziecka. przecież to ono opowiada ci, co się w niej dzieje! A dziecko jest jeszcze za małe, żeby obiektywnie ocenić każdą sytuację.

Nie spóźniaj się do szkoły! Nawet kilkuminutowe spóźnienie na pierwszą lekcję nie pozostaje bez znaczenia. Dziecku może być potem trudno, „dogonić” resztę i zorientować się o co chodzi, zwłaszcza jeśli zajęcia już się zaczęły. Poza tym, spóźnialscy po prostu przeszkadzają, robiąc zamieszanie.

Staraj się zawsze brać udział w uroczystościach klasowych lub szkolnych. To przecież dla twojego dziecka takie ważne! Jeśli z jakichś powodów naprawdę nie możesz przyjść, zapytaj nauczyciela, czy wolno dziecku zaprosić innego dorosłego. Może kogoś z rodziny?

Pytaj, co dziecko robi w szkole. Czego się nauczyło, co namalowało? Razem przejrzyjcie zeszyty, brudnopisy, zajrzyjcie do plecaka. Rozmawiajcie o tym. Zajmie ci to 15 minut tygodniowo!

Podziel się swoją wiedzą z nauczycielem. Powiedz mu, czym interesuje się twoje dziecko, z czego jest dobre, a w czym słabsze. Pomóż nauczycielowi... pomóc swojemu dziecku. Pamiętaj też, by poinformować nauczyciela o tym, że w waszej rodzinie zaszły jakieś ważne zmiany np. przeprowadzka lub pojawienie się na świecie nowego dziecka, które mogą mieć wpływ na zachowanie twojej pociechy.

Lektura dla rodziców:

- Faber, E. Mazlish „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, „Jak mówić żeby dzieci się uczyły”, Media Rodzina; G.W. Green „Jak pomagać dziecku w nauce” Warszawa 1997r; D. Stipek K. Seal „Jak nakłonić dziecko do nauki”, Warszawa 2002r.
- Mądrze się bawię, dobrze się uczę,
- Skuteczne zasady odrabiania lekcji,
- Przemoc i agresja w szkole,
- Problemy wychowawcze wieku dojrzewania u dzieci,
- Rola Ojca w życiu dziecka,

- Zagrożenia wynikające z użytkowania z komputera i Internetu,

Filmy:

- Jak mądrze wyznaczyć dziecku granice.

- Zagrożenia w sieci Internet.

- Prof. Jerzy Bralczyk: Jak mówić, żeby nas słuchano?